

တၢ်အိၣ်အိၣ်ကူကူလၢလၢတၢ်နီၤလီၤဝံၤလီၤခံၤအတၢ်လီၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ

လၢယုၤ ၂၀၂၃

တၢ်မၤအီၤလၢ ဒဲကဝီၤ (၉) ဖျၢၣ်အပူၤဒီးဟံၣ်ဖိယီဖိ (၄၀၇) ချီၣ်န့ၣ်လီၤပာ်ဃုာ်

တၢ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်အိၣ်တဖၣ်အမးနီၣ်ဂံၢ် — တၢ်ဟံၣ်ထံၣ်နီၤ ဖး တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါအကံၢ်အစီ (FCS-N)

FCS-N သမထံတၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်, ဘၣ်တၢ်မံၣ်အ့ၤ, ဒီး heme iron လၢလၢပုၤပုၤ(လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤထဲလၢတၢ်ဖဲး တၢ်ညၣ်ဒီးညၣ်အပူၤဒီးစံးန့ၣ်ဆူနီၤခိအပူၤဂၤ) န့ၣ်လီၤ The FCS-N ဘျးစဲလီၤသးဒီးဟံၣ်ဖိယီထၢအတၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ်လၢပုၤဒိၣ်ယံ, ပုၤယဲးယဲးဒီးတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါတလၢပုၤတဖၣ်အဂီၢ်. တၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်တလၢပုၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢပုၤယဲးယဲးဒီးပုၤဒိၣ်ယံတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါတလၢပုၤတဖၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်အိၣ်ဒီးဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်လၢအိၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မံၣ်ဒီး မ့ၢ်ရၢၣ် လဲအါဝဲဒီးမၤတၢ်မၤဒ်အမ့ၢ်ခၢၣ်စးလၢဟံၣ်ဖိယီထဲကိးတၢ်လၢတၢ်ဆူးသဝဲဒ်မ့ၢ်ရၢၣ်လဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်တဒီးန့ၣ်တၢ်အိၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါတလၢပုၤဒ်အမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်မံၣ် အ့ၤဒီးအါယၢၣ်တဖၣ် လၢအဆၢတၢ်တီၤယံၤမးန့ၣ်, ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါအတၢ်ဆါယံၤထၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

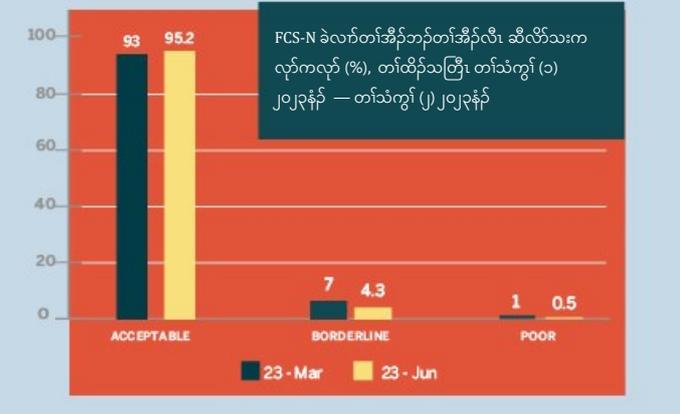
FCS-N ဟံၣ်ဖိထီၣ်ဝဲလၢပုၤဟံၣ်ဖိယီထဲအနီၣ်ဂံၢ်အါတက့ၢ်အိၣ်ဝဲ(၉၅.၂%)လၢတၢ်ဟံၣ်ဖိလၢဒီးန့ၣ်တၢ်အိၣ်အကလုာ်ကလုာ်လၢတၢ်တူၢ်လီၤအီၤသ့တဖၣ် ဒီးလၢတၢ်သံကွၢ် နီၣ်ဂံၢ် ၂ အစၢအိၣ်ဖျါလၢအါထီၣ်ဝဲ (၂၂.၅%) ဒိၣ်န့ၣ်တၢ်သံကွၢ် ၁ လၢ ၂၀၂၃န့ၣ်အပူၤဖဲလၢတၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မံၣ်အ့, ဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်, ဒီး heme အါယၢၣ် ကိးနဲဒဲးမ့ၢ်စ့ၤဝဲသန့က့ၣ်န့ၣ်လီၤ. FCS-N ဝဲလၢအစၢဆဲးဒုးန့ၣ်ဝဲလၢ ဟံၣ်ဖိယီထဲ (၇၀%)အါတက့ၢ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်မံၣ်အ့, အ့ၤကိးနဲဒဲးဒီးဟံၣ် ချီၣ်န့ၣ်လီၤ (၇၈%) အိၣ်ဘၣ်ဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါအါအါ, ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အကံၢ်လၢအိၣ်ဒီး heme အါယၢၣ်ဟံၣ်ဖိအါကိးနဲဒဲးန့ၣ်အိၣ်ဒီးဝဲ (၁၅%) န့ၣ်လီၤ.

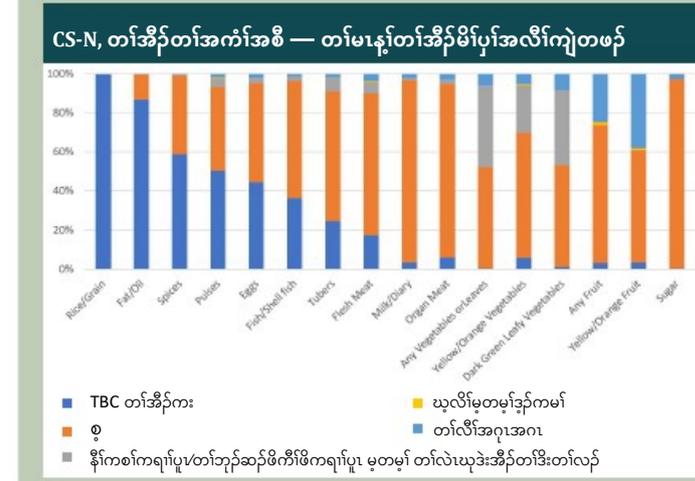
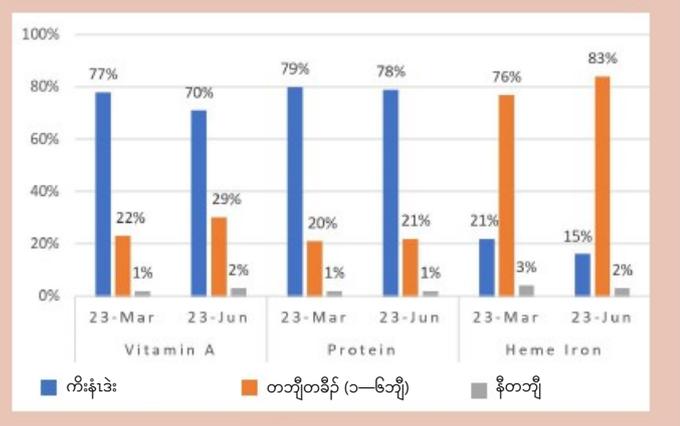
တၢ်မၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်မိၢ်ပုၤအလီၢ်ကျဲတဖၣ်

ဟံၣ်ဖိယီထဲအီၤဒီးဟံၣ်ဖိယီထဲလၢအန့ၣ်လီၤပာ်ဃုာ်တၢ်မၤFCS-Nအပူၤ န့ၣ်, ဟံၣ် ချီၣ်န့ၣ်လီၤ တဖၣ်တၢ်သံကွၢ်အီၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်မိၢ်ပုၤအလီၢ်ကျဲတဖၣ်အကျဲလၢတၢ်အိၣ် က ဂၢၢ်တဖၣ်စ့ၣ်အပူၤ. TBC တၢ်အိၣ်ကးဘၣ်တၢ်စူးကါ အီၤညါန့ၣ်လၢကပုၤဟ့ၤသး (၈၂.၂%), သီတၢ်အသိတဖၣ် (၈၅.၃%), တၢ်န့ၣ်မူ န့ၣ် (၅၈%), ဝဲပထိးချဲကလုာ် က လုာ်တဖၣ် (၄၂%) ဒီးတၢ်ဒိၣ် (၈၃.၃%) လၢတလီၤဆီလီၤသးဒီး ၂၀၂၃ န့ၣ် တၢ်သံကွၢ် (၁) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်အဂုၤအဂၤတဖၣ်ဝဲလၢန့ၣ်, တၢ်ဟံၣ်ဖိလၢအါတက့ၢ်ညါန့ၣ်တၢ်ပုၤအီၤလၢစ့န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲ လၢ တၢ်သံကွၢ် (၁) ၂၀၂၃န့ၣ်အပူၤန့ၣ်, တၢ် ဟံၣ်ဖိထီၣ်လၢဟံၣ်ဖိယီထဲ(၃၆)န့ၣ် လၢအယုာ်လီၤစ့ မ့ၢ်တဖၣ် အဒုၣ် အ ကမိထီၣ်လၢတၢ် မၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တၢ်, လၢတၢ်လီၤယုထံၣ်ညါတၢ်အပူၤအံၤန့ၣ်, တၢ်ဟံၣ် ဖျါ ထီၣ်ဟံၣ်ဖိယီထဲ ၃၆ ချီၣ်န့ၣ်မၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်အကရူၢ်ခဲလၢလၢအဟဲလၢတၢ်ယုလီၤမ့ၢ်တဖၣ် ဒုၣ်ကမိထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲ လၢ တၢ်လီၤယုထံၣ်ညါတၢ်အံၤန့ၣ်, ဟံၣ်ဖိယီထဲ ၁၂ ချီၣ် ယုလီၤမ့ၢ်တဖၣ်ဒုၣ်ကမိထီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ကိးကလုာ်ဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးတၢ်လုာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖိထီၣ်လၢအဟဲလၢ အနီၣ်ကစၢ်အကရူၢ်ပူၤ/လၢအတၢ်ဘျီဆဲးကိးဖိအကရူၢ်ပူၤ မ့ၢ်တဖၣ် လၢအဟဲလၢဒုးအိၣ်ဝဲတၢ် ဒီး တၢ်လုာ်တဖၣ်လၢအဟဲလၢဒုးဒီးတၢ်ဒီးတၢ်လုာ်တကလုာ်ဂ့ၤတကလုာ်ဂ့ၤ(၄၀.၇%), တၢ်ဒီးတၢ်လုာ်လၢအလုာ်လီၤသ့တဖၣ် (DLGV, ၃၄.၁%), တၢ်ဒီးတၢ်လုာ်လၢအလုာ်တီၢ်ဂီၤတဖၣ် (YOV, ၁၂.၃%)

FCS-N, တၢ်အိၣ်အကံၢ်အစီ — တၢ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်မံၣ်အ့, ဖြၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဒီး ဟံၣ်ဖိအါယၢၣ် အါအါအလီၢ်အကျဲတဖၣ်, တၢ်ထီၣ်သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ် (၁) ၂၀၂၃န့ၣ် — တၢ်သံကွၢ် (၂) ၂၀၂၃န့ၣ်

ဟံဉ်ဖိဃီဖိအတၢ်သၢ်ဝံလီၤဒိနီဉ်ထီဉ် (HHS)

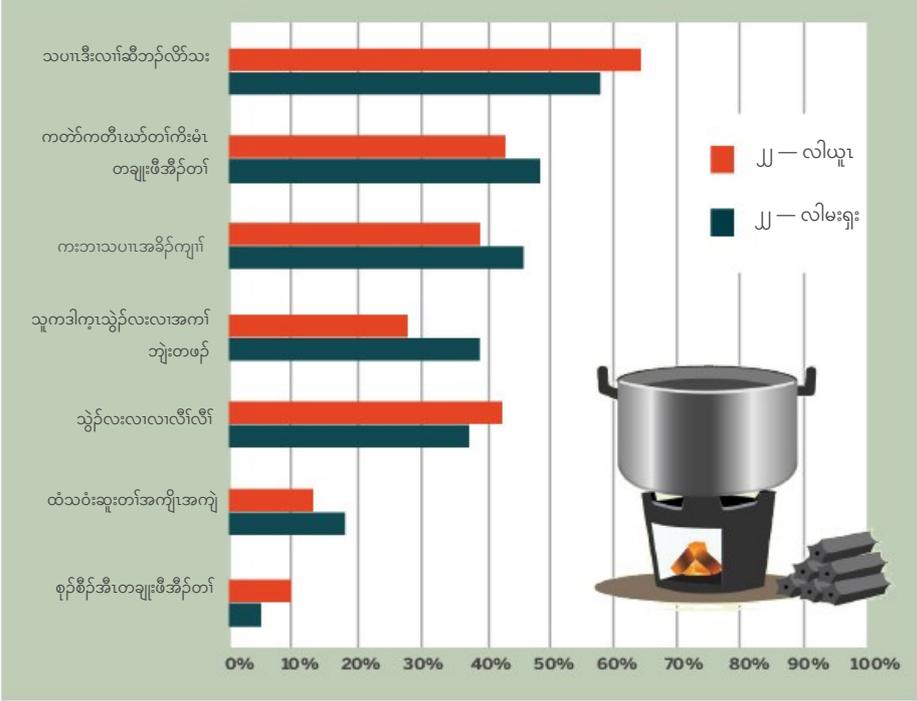
ဟံဉ်ဖိဃီဖိအတၢ်သၢ်ဝံလီၤဒိနီဉ်ထီဉ် မ့ၢ်နီဉ်ထီဉ်ယိယိ ဖိ တခါ (လၢ အိဉ်ဒီးတၢ်သံကွၢ် ၆ ထံဉ်) လၢကထီဉ်ကွၢ် စီၤ ကွၢ် ဟံဉ်ဖိ ဃီ ဖိအ တၢ်သၢ်ဝံလီၤဒိနီဉ်ထီဉ်, ဘၣ်တၢ် ဒူး အိဉ် ထီဉ်အိၣ်လီၤလီၤ ဆီဆီဒီး ဘၣ်တၢ်စူးကါအိၣ်လီၤ တၢ် လီၤကိး တီၤဒီးလၢကထီဉ် ကွၢ်တၢ် အဂီၢ်.တၢ်အစၢလၢ တၢ် မၤ န့ၢ်အိၣ် န့ၢ်, ဟံဉ်ဖိထီဉ်ဟံဉ် ဖိ ဃီဖိအပတီၢ်လၢ အမ့ၢ်ဝဲ, တၢ်သၢ်ဝံလီၤ အိဉ်တစဲးတုၤတအိဉ်နီဉ်တစဲး, တၢ်သၢ်ဝံလီၤဖဲကြၢၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်သၢ်ဝံလီၤန့းကလဲၣ်.

0 HH
တၢ်သၢ်ဝံလီၤန့းကလဲၣ်.

2 HH
တၢ်သၢ်ဝံလီၤဖဲကြၢၤ

99.5%
ဟံဉ်ဖိအတၢ်သၢ်ဝံလီၤ အိဉ်စ့ၤ တုၤ တအိဉ်ဘၣ်

တၢ်စူးကါမ့ၢ်အူဆၢသ့တုၤလီၤတီၤလီၤအကျိၤကျဲတဖၣ်, တၢ်ထီဉ်သကြိၤတၢ်သံကွၢ်(၁) ၂၀၂၃န့ၢ် — တၢ်သံကွၢ်(၂) ၂၀၂၂န့ၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်ကူဉ်ဆၢက့ၤဘၣ်ဃးတၢ်အိဉ်လၢကျးပူၤ အပူၤတဖၣ် ဒီးတၢ်အိဉ် အကံၢ်ဖိ

လၢတၢ်အိဉ်အကူဉ်ခဲလၢန့ၢ်, ပုၤစံးဆၢတၢ်ဖိ (၈၄%) န့ၢ်ဟံဉ်ဖိလၢတၢ်အိဉ်အပူၤမ့ၢ်ဝဲ 'တၢ်အပူၤလၢအဂီၢ်မးတုၤလီၤဆူ အပူၤ ဘၣ်'. တၢ်အိဉ်တဖၣ်လၢဟံဉ်ဖိဃီဖိညီန့ၢ်ဆိကမိဉ်ဝဲလၢအမ့ၢ် 'အပူၤဒိဉ်မး' လၢအမ့ၢ် ဟုသးန့ၢ်အိဉ် (31%, n=118), သိအိဉ်/ တၢ်အသိတဖၣ်န့ၢ်အိဉ်(19.2%, n=73), ဒီး တၢ်ဒိဉ်တဖၣ်(11.5%, n=44)န့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိဉ်လၢအိဉ်ဒီး အကံၢ်အစီ လၢတၢ်ပူၤအိၣ် တၢ်စူး ကါဝဲ တၢ်အိဉ်ကးန့ၢ် ပုၤစံးဆၢတၢ်ဖိ (3.7%) န့ၢ်ဟံဉ်ဖိလၢတၢ်အိဉ်တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်တၢ်အိဉ် လၢအကံၢ်အစီစ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးကျၢၢ်တံၢ်

- ဟံဉ်ဖိဃီဖိအဒုဉ်တဖၣ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်ခဲအဲၤခဲအဲၤလၢ တၢ်အိဉ်လီၤဆီလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်တဖၣ်လၢ "တၢ်တူၢ်လိာ်သ့" န့ၢ်အိဉ်ဒီးအဲၤဝဲ ၉၃.၂%, လၢအဲၤထီဉ်ဝဲ ၂.၂%လၢတၢ်သံကွၢ် (၁) ၂၀၂၃န့ၢ် အပူၤ.
- ဟံဉ်ဖိဃီဖိလၢအိဉ်ဒီးတၢ်သၢ်ဝံလီၤဒီးဆဲးစ့ၢ်ဝဲ (ဟံဉ်ဖိဃီဖိ ၂ ခုဉ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်လၢအိဉ်ဒီးတၢ်သၢ်ဝံလီၤဒီးဖဲကြၢၤဒီးတၢ်သၢ်ဝံလီၤဒီးန့းကလဲၣ်န့ၢ်တအိဉ်ဝဲဘၣ်)ဒီးဟံဉ်ဖိဃီဖိ ၁ ခုဉ်, လၢတၢ်ဟံဉ်ဖိ ထီဉ် လၢမၤန့ၢ်တၢ်အိဉ်စီဖျိတၢ်ဃုာ်လိာ်တၢ်ဒူးလိာ်အိဉ်န့ၢ်ကမၢ်အိဉ်တဖၣ်န့ၢ်, စ့ၢ်လီၤဝဲ ၂၄ ခုဉ်အဲၤန့ၢ်တၢ်သံကွၢ် (၁).
- ပုၤစံးဆၢတၢ်ဖိ ၈၄% ဟံဉ်ဖိထီဉ်လၢတၢ်အိဉ်အပူၤတဖၣ်လၢတၢ်အိဉ်ကးအကျးတဖၣ်အပူၤန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢ 'အပူၤဘၣ်ဒီးအပူၤဂီၢ်မး' ဒီးတၢ်အိဉ်လၢအပူၤဒိဉ် ဒီးမ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိဉ်လၢအိဉ်ဒီး အကံၢ်အစီန့ၢ်, ပုၤစံးဆၢတၢ်ဖိ ၃.၇% န့ၢ်ဟံဉ်ဖိလၢအမ့ၢ်တၢ်အိဉ်လၢ 'အကံၢ်ဖိစ့ၢ်' န့ၢ်လီၤ. ဒိဉ်န့ၢ်အသိးန့ၢ်, ဟုသး, သိအိဉ်ဒီးတၢ်ဒိဉ်တဖၣ်, တၢ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်အါတက့ၢ်လၢအပူၤဒိဉ်ဘၣ်ဆၢ ပုၤစံးဆၢ တၢ်ဖိအမ့ၢ်ကယၤလၢအဟံဉ်ဖိထီဉ်လၢတၢ်သၢ်ဝံလီၤအဲၤအပူၤဒိဉ်မးန့ၢ်စ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်(၁)န့ၢ်လီၤ.
- ထံဉ်ဘၣ်စ့ၢ်တၢ်အိဉ်ကးန့ၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်အိဉ်ခိဉ်သ့ဉ်မိၢ်ပုၤကလုာ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ဟုသး, သိအိဉ်/တၢ်သိတဖၣ်, တၢ်န့ၢ်မုၢ်ဆီတဖၣ်, ပထိးဝဲအကလုာ်ကလုာ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဒိဉ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ပူၤလၢတၢ် လၢစ့ၢ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အိဉ်ကရူၢ်အဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဒီးတၢ်လၢတၢ်တဖၣ်ယုဉ်ယုဉ်လၢတၢ်အိဉ်အိၣ်န့ၢ်ဟဲလၢ 'အနီၢ်ကစၢ်ကရူၢ်ပူၤ/တၢ်ဘၣ်ဆၢဖိကီၢ်ဖိအကရူၢ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤဟးဃုအိဉ် တၢ်ဒီး တၢ်လၢတဖၣ်' န့ၢ်လီၤ.
- တၢ်အိဉ်ကးအလုာ်အပူၤန့ၢ်တၢ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်လၢဟံဉ်ဝဲ ၂၃ သိဒ်လၢတၢ်ဟံဉ်ဖိအိၣ်အသိးဒီးတၢ်လၢတၢ်ဘျဲးလၢတၢ်စ့ၢ်လၢတၢ်ချၢလၢတမ့ၢ်တၢ်စူးက့ၢ်အိဉ်အကးတဖၣ်န့ၢ်ညီန့ၢ်အိဉ်ဝဲ ၆၃၅ဘး/တလၢအဂီၢ် ဒ်သိးသိးဒီးတၢ်အိဉ်တၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအိဉ်ဒီးအဲၤဝဲ (၉၀%) ဒီးသ့ဉ်လးလၢတၢ်နီၤလီၤအိၣ်န့ၢ်ယံာ်ဝဲ ၂၀ သိန့ၢ်လီၤ.
- ဟံဉ်ဖိဃီဖိအဒုဉ် (၉၄%) န့ၢ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်လၢအဲၤသ့ဉ်တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်အိဉ်ကးန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢကဟုကယာ်အဲၤသ့ဉ်ဒီးမၤစၢၤအဲၤသ့ဉ်အတၢ်အိဉ်မ့ၢ်ဆိးပၤ. အဂီၢ်, သန့ၢ်က့ ပုၤစံးဆၢတၢ်ဖိ (၁၃) ခုဉ်တအာၢ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဟံဉ်ဖိထီဉ်အဲၤဘၣ်န့ၢ်လီၤ.